

Oznámenie Komisie – Usmernenia pre označovanie potravín s chráneným označením pôvodu (CHOP) a s chráneným zemepisným označením (CHZO) používaných ako prísady

(2010/C 341/03)

1. ÚVOD**1.1. Súvislosti**

Európska únia rozvíja od roku 1992 osobitnú politiku v oblasti zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín⁽¹⁾. Podmienky označovania potravín určených na dodanie v nezmenenom stave konečnému spotrebiteľovi a podmienky reklamy týkajúcej sa týchto potravín sú stanovené v smernici „o označovaní“⁽²⁾.

V právnych predpisoch týkajúcich sa chránených označení pôvodu (CHOP) a chránených zemepisných označení (CHZO) sa *inter alia* stanovuje, že názvy zapísané v registri sú chránené proti akémukoľvek priamemu alebo nepriamemu obchodnému používaniu názvu zapísaného v registri na výrobky, na ktoré sa zápis do registra nevzťahuje, pokiaľ sú takéto výrobky porovnateľné s výrobkami zapísanými v registri pod uvedeným označením, alebo ak použitie názvu využíva dobrú povesť chráneného označenia⁽³⁾. Okrem toho, v smernici „o označovaní“ sa vyžaduje, aby označenie potraviny a reklama, ktorá sa naň vzťahuje, neboli také, aby uviedli spotrebiteľa do omylu, najmä pokiaľ ide o charakter, identitu, vlastnosti a zloženie danej potraviny⁽⁴⁾.

Ak však v tejto súvislosti pridanie výrobku s CHOP alebo CHZO do potraviny môže prirodzene predstavovať významný prínos, je potrebné sa uistiť, že sa na označení uvedie každý odkaz na takéto pridanie do potraviny a to v dobrej viere a tak, aby tento odkaz neuviedol spotrebiteľa do omylu.

1.2. Usmernenia

Vo svojom oznámení o politike kvality poľnohospodárskych výrobkov [KOM(2009) 234] sa Komisia zaviazala vypracovať usmernenia týkajúce sa označovania a propagovania spracovaných výrobkov s použitím zemepisných označení ako prísad.

Cieľom týchto usmernení je objasniť právne ustanovenia, ktoré sú v tomto prípade uplatniteľné, a pomôcť hospodárskym subjektom určiť priestor, ktorí majú k dispozícii. Ich cieľom je predovšetkým vysvetliť stanovisko Komisie k:

— podmienkam používania označení CHOP a CHZO zapísaných do registra pri označovaní, prezentácii a propagácii potravín, ktorých prísadami sú tieto výrobky s chráneným označením,

— dobrým postupom, ktoré umožňujú dohliadnuť na to, aby sa tieto označenia zapísané do registra ako CHOP alebo CHZO, používané ako prísady v potravinárskych výrobkoch, nezneužívali a nepoškodzovali tak dobré meno výrobku s týmito označeniami, alebo aby neuvádzali spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o zloženie spracovaného výrobku.

Uplatňovanie týchto usmernení je dobrovoľné.

Príklady uvedené v týchto usmerneniach sa uvádzajú výlučne na účely ilustrácie a neodrážajú situácie alebo spory oznámené Komisii.

Tieto usmernenia nepredstavujú právne záväzný výklad právnych predpisov Európskej únie týkajúcich sa CHOP a CHZO alebo smernice „o označovaní“. Takýto výklad je výlučne záležitosťou Súdneho dvora Európskej únie a určenie, či označenie niektorých výrobkov je také, aby uviedlo kupujúceho či spotrebiteľa do omylu alebo vyriešenie otázky potenciálne zavádzajúcej povahy predajného názvu spadajú do právomoci vnútroštátneho súdu⁽⁵⁾.

Tieto usmernenia môžu byť predmetom revízie.

2. ODPORÚČANIA

Vzhľadom na predchádzajúce skutočnosti by Komisia chcela navrhnúť určité odporúčania súvisiace na jednej strane s používaním označenia zapísaného do registra ako CHOP alebo CHZO a odkazov, skratiek alebo symbolov Európskej únie uvedených na označeniach potravín obsahujúcich výrobky, ktoré majú takéto označenie, a na druhej strane odporúčania súvisiace so špecifikáciou názvov zapísaných do registra ako CHOP alebo CHZO pridávaných do potravín ako prísady.

2.1. Odporúčania týkajúce sa používania označenia zapísaného do registra

1. Podľa Komisie názov zapísaný do registra ako CHOP alebo CHZO by mohol byť oprávnené uvedený v zozname prísad potraviny.

2. Komisia sa navyše nazdáva, že názov zapísaný do registra ako CHOP alebo CHZO by sa mohol uvádzať v rámci alebo v blízkosti predajného názvu potraviny, ktorá obsahuje výrobky s názvom zapísaným do registra, ako aj na štítku, v rámci prezentácie a reklamy tejto potraviny, pokiaľ sú splnené tieto podmienky.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. EÚ L 93, 31.3.2006, s. 12), ako aj nariadenie Komisie (ES) č. 1898/2006 zo 14. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 (Ú. v. EÚ L 369, 23.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Smernica 2000/13/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín (Ú. v. ES L 109, 6.5.2000, s. 29).

⁽³⁾ Pozri článok 13 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 510/2006.

⁽⁴⁾ Pozri článok 2 ods. 1 písm. a) smernice 2000/13/ES.

⁽⁵⁾ V tejto otázke pozri napríklad rozsudok Súdneho dvora 2009, *Severi*, C-446/07, Zb. str. I-8041, bod 60.

- Bolo by teda vhodné, aby daná potravina neobsahovala žiadnu inú „porovnateľnú prísadu“, alebo inak povedané, žiadnu inú prísadu, ktorá by mohla úplne alebo čiastočne nahradiť prísadu s CHOP alebo CHZO. Ako jeden z príkladov pojmu „porovnateľná prísada“, Komisia uvádza, že plesňový syr (alebo všeobecne nazývaný „syr s modrou plesňou“) by mohol byť porovnateľný so syrom „Roquefort“.
 - Okrem toho, táto prísada by sa mala používať v dostatočnom množstve, aby dodala príslušnej potravine podstatnú vlastnosť. Komisia však nemôže, vzhľadom na rôznorodosť možných prípadov, navrhnúť jednotne uplatniteľný minimálny percentuálny podiel. Napríklad prídanie minimálneho množstva korenia s CHOP alebo CHZO do potraviny by skutočne mohlo, v istom prípade, postačovať na to, aby danej potravine dodalo podstatnú vlastnosť. Naopak, začlenenie minimálneho množstva mäsa s CHOP alebo CHZO do potraviny by nemalo *a priori* postačovať na to, aby potravine dodalo podstatnú vlastnosť.
 - Napokon, percentuálny podiel prísady s CHOP alebo CHZO, ktorá sa pridáva, by mal byť, v ideálnom prípade, vyznačený v rámci alebo v bezprostrednej blízkosti predajného názvu príslušnej potraviny alebo ak, predajný názov nie je zobrazený, uvedie sa daný podiel v zozname prísad a to s priamym odkazom na príslušnú prísadu.
3. Ak sú podmienky uvedené v bode 2) dodržané, Komisia usudzuje, že odkazy, skratky ⁽¹⁾ či symboly Európskej únie sprevádzajúce označenie zapísané do registra by sa mali používať na štítku v rámci či blízko predajného názvu alebo v zozname prísad danej potraviny len v prípade, že je zrejme, že samotná potravina nenesie označenie CHOP či

CHZO. Inak by sa podľa názoru Komisie jednalo o neoprávnené využívanie dobrej povesti CHOP a CHZO a o zavádzanie spotrebiteľa. Napríklad predajný názov „Pizza au Roquefort“ (Pizza so syrom Roquefort) alebo „Pizza élaborée avec du Roquefort AOP“ (Pizza vyrobená s pridaním syra Roquefort CHOP) nie sú z pohľadu Komisie vo vzájomnom rozpore. Naopak predajný názov „Pizza au Roquefort AOP“ (Pizza so syrom Roquefort CHOP) sa vôbec neodporúča, pretože takýto predajný názov by u spotrebiteľa mohol vyvolať dojem, že uvedená pizza ako taká dostala CHOP.

4. Komisia sa nazdáva, že ak bola určitá prísada porovnateľná s prísadou s označením CHOP či CHZO pridaná do potraviny, označenie zapísané do registra ako CHOP alebo CHZO by sa malo objaviť len v zozname prísad, pričom sa použije podobný spôsob ako v prípade iných prísad, ktoré sa v ňom uvádzajú. Predovšetkým by bolo vhodné použiť jednotný typ písma (font, veľkosť, farba atď.).

2.2. Odporúčania týkajúce sa špecifikácií pre označenia zapísané do registra (CHOP alebo CHZO) výrobkov, ktoré sú ako prísady pridané do potravín

Podľa Komisie by sa právne ustanovenia pre používanie označení zapísaných do registra (CHOP alebo CHZO) v označovaní iných potravín nemali v zásade uvádzať v špecifikácii daného označenia, keďže dodržiavanie existujúcich právnych predpisov Únie hospodárskymi subjektmi je primeranou zárukou. Právne ustanovenia by sa v nich vo výnimočných prípadoch mohli uviesť, ak sa nimi má vyriešiť jednoznačne zistený zvláštny problém a za predpokladu, že sú objektívne, vyvážené a nediskriminačné. V každom prípade by sa právnymi ustanoveniami, ktoré sa prípadne uvádzajú v špecifikácii, nemali meniť a dopĺňať platné právne predpisy.

⁽¹⁾ Ide najmä o odkazy „chránené označenie pôvodu“ alebo „chránené zemepisné označenie“ a skratky CHOP a CHZO.